

הקבץ יזמות

18840202 ייזום והקמת עסקים חברתיים
Entrepreneurship in Social Businesses

סמסטר ב' – שנה"ל תשפ"א

פרטי הקבוצות בקורס

קבוצה	יום בשבוע	שעה	תאריך בחינה	כתיב	מרצה	דואר אלקטרוני	טלפון
סמסטר ב'	ב	16:15-17:45	30.06.20 23.07.20		ג'קי גורן רוזנבלום	jackiegoren@gmail.com	0548050444

עוזר הוראה:

היקף הלימודים

2 ש"ס

תנאי קדם

אין

תיאור הקורס

עסקים חברתיים הם מודלים לשינוי חברתי שהולכים ומתפתחים בעולם. העסקים החברתיים מזהים בעיה חברתית כהזדמנות ומיצרים פתרונות המבוססים על מודלים עסקיים ברי קיימא שאינם תלויים בפילנתרופיה או בכספי מדינה כדי להתקיים. בדרך זו נוצר מודל עסקי-חברתי המאפשר פתרון בעיות חברתיות וסביבתיות שאילוא העסק החברתי לא היו נפתרות. באמצעות מרצים אורחים, פתרון קייסים והרצאות הסטודנטים בקורס ילמדו תחום זה, יבינו מהו עסק חברתי ובמה הוא שונה מעסק רגיל ומעמותה וילמדו לפתח תוכנית עסקית לעסק חברתי. במהלך הקורס נבחן את הנושאים הבאים:

- הגדרה – האם יש צורך להגדרה פורמלית ומהן ההגדרות המקובלות בעולם לעסק חברתי? מהם המודלים השונים של עסקים חברתיים?
- מימון – איך עסקים חברתיים מממנים את עצמם?
- מדידה והערכה – איך מודדים אימפקט בעסק חברתי
- ניהול – איך מנהלים עסק עם "שורה תחתונה כפולה"? מי הם היוזמים של העסקים החברתיים ובמה שונים מיוזמים רגילים?

תפוקות למידה

עם סיום הקורס בהצלחה יוכלו הסטודנטים.ות:

1. להכיר את תחום היוזמות בעסקים חברתיים
2. לפגוש יוזמים חברתיים המשתמשים במודלים עסקיים לפתרון בעיות חברתיות וסביבתיות מורכבות
3. לפתח תוכנית עסקית ומצגת לעסק חברתי קיים או חדש

הערכת הסטודנט בקורס והרכב הציון

אחוז	משלה	תאריך	גודל קבוצה/ הערות
10%	השתתפות בכיתה		
50%	הצגה של עסק חברתי (חדש או קיים) תוך התייחסות לנקודות: מדוע זה עסק חברתי? איך כדאי שייגייס כסף? מה המודל העסקי המתאים לו? כיצד ימדוד את האימפקט שהוא יוצר? וכיו"ב	4-3 תלמידים	
40%	מבחן מסכם – מבחן בית		

* עפ"י תקנון האוניברסיטה תלמיד חייב להיות נוכח בכל השיעורים (סעיף 5).

* תלמיד, הנעדר משיעור המחייב השתתפות פעילה או שלא השתתף באורה פעיל, רשאי המורה להודיע למזכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים. (התלמיד יחויב בתשלום בגין קורס זה)

פירוט המטלות בקורס

במסגרת הקורס נדרשת נוכחות והשתתפות פעילה בשיעורים, קריאת חומר רקע לשיעורים, הכנת עבודה קבוצתית, ובחינה מסכמת של החומר בתום הקורס (הנחיות להכנת העבודה והמצגת הקבוצתית ימסרו בנפרד). מטרת התרגיל היא ליישם ידע שנרכש בכיתה על עסק חברתי קיים או חדש והדגמת הבנה תוך כדי יישום.

כל אי עמידה באי אלו ממטלות הקורס מחיבת הודעה מראש (במייל) למתרגל/ת הקורס

הערכת הקורס ע"י הסטודנטים

בסיומו של הקורס הסטודנטים ישתתפו בסקר הוראה על מנת להטיק מסקנות לטובת צרכי הסטודנטים והאוניברסיטה.

אתר הקורס

אתר הקורס יהווה המקום המרכזי בו ימסרו הודעות לסטודנטים, לפיכך מומלץ להתעדכן בו מדי שבוע, לפני השיעור, ובכלל – גם בתום הסמסטר. (לצורך תיאום ענייני הבחינה למשל). שקפי הקורס יהיו באתר הקורס באתר. לתשומת לבכם - בכיתה ידונו גם נושאים (ובפרט דוגמאות) שאינם מופיעים בשקפים או מופיעים בכותרת בלבד. כל אלו הינם חלק בלתי נפרד מחומר הקורס ועשויים להופיע בבחינה.

תכנית הקורס

שיעור	תאריך	נושא	נושאי הלימוד	משימות
1		סקירה של הקונספט של עסק חברתי והיחס בינו לבין העולם החברתי והעסקי ב-100 השנים האחרונות	האם יש מקום לחבר בין העסקי לחברתי? התמודדות עם תפיסת ההפרדה של מילטון פרידמן מודלים שונים לחיבור בין עסקי לחברתי: קרנות פילנתרופיות פטרות ממס, CSR Hybrid Spectrum Concept	
2		עסק חברתי – הרצאת אורח – גיל וינץ יזם ומנכ"ל "כל יכול"	מרעיון לעסק – העסק החברתי הגדול בישראל – חדשנות ניהולית ואתגרים ניהוליים	בתום השיעור הראשון – חלוקה לקבוצות של 4-3 סטודנטים
3		מהו עסק חברתי?	איך מגדירים ולמה? למה המגזר הזה צומח בשנים האחרונות? מודלים שונים של עסקים חברתיים? דמיון ושוני בינם לבין עסקים ועמותות מגמות עתידיות	בנוס 5 נקודות – על הגדרה של מהו עסק חברתי

	מה זה קפטליזם נאור מה זה הרעיון של shared values יזמות חברתית פנים ארגונית – בתחתית הפירמידה – דוגמאות והמשגות	קפיטליזם נאור ו- Shared Values יזמות עסקית חברתית פנים ארגונית - האם זה הפתרון?		4
הסטודנטים מציגים את העסקים החברתיים שאיתרו/פיתחו	מדוע לדעתכם זה עסק חברתי? שימוש בהגדרות ומודלים שגלמדו האתגרים איתם תתמודדו במהלך העבודה	סדנא		5
	מדוע כדאי ליזום עסק חברתי? מהם האתגרים הייחודיים של עסקים חברתיים? ניתוח באמצעות case study	אתגרים בניהול עסקים חברתיים – מזווית היום		6
בנוס 5 נקודות על ניתוח ההבדל בין cic לבין b-corp	הגדרת השולחן העגול של ראש הממשלה cic b-corp cooperative	עסקים חברתיים – איך כדאי להתאגד? הגדרה משפטית ורגולציה		7
	קרנות תלת מגזריות קואופרטיבים מימון המונים השקעות אימפקט	עסקים חברתיים – איך מגייסים כסף?		8
בנוס 5 נקודות על הצעה של אג"ח חברתי חדש והסבר מדוע הוא עונה על כללי האג"ח החברתי	מודל חדשני למימון עסקים חברתיים המערב כספים היברידיים	אג"ח חברתי – הרצאת אורח של social finance Israel		9
	תאוריית השינוי sroi	מדידה והערכה של עסקים חברתיים		10
	הכרות עם עסק חברתי "אחר" – וחידוד השאלה מהן גבולות העסק החברתי?	ביקור בעסק חברתי בתחום הסביבתי	10.6.2020	11
	מצגת משקיעים על העסק החברתי בו התמקדה כל קבוצה המדגימה הבנה ויישום של מושגים כמו: הגדרת העסק, התאגדות, גיוס הון, מודל שיווקי/מכירתי, מדידה והערכה, דילמות ואתגרים	הצגה בכיתה של הסטודנטים		12
	מה למדנו?	סיכום הקורס		13

*התכנית נתונה לשינויים.

רשימת קריאה

Class 1&2

- http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/peace/laureates/2006/yunus-lecture-en.html
- Porter, Michael E., Kramer, Mark R. Creating Shared Value, Harvard Business Review, January 2011, 2-17.

Class 3&4

- 71-98, 'עמ, 2009 יוניוס, מוחמד, עולם ללא עוני, היזמות העסקית שכובשת את העולם, הוצאת אחוות בית ספרים,
- Karnani, Aneel, Microfinance Misses Its Mark (2007) Stanford Social Innovation Review, Summer 2007

Class 5&6

- Dees, Gregory and Battle Anderson, Beth, (2003), For-Profit Social Ventures,
- in, Marilyn L. Kourilsky and William B. Walstad (eds.), Social Entrepreneurship
- 2003, Senate Hall Academic Publishing. p.1-26

□ קריאה נוספת :

- Clark, Catherine H. et al, For-Profit Social Entrepreneur Report: Balancing Markets and Values, Rise Project, Columbia Business School , 2006
- Clark, Catherine H. et al, Double Bottom Line Private Equity Landscape in 2002-2003, Rise Project, Columbia Business School, 2003
- Froelick, Karen A. (1999) Diversification of Revenue Strategies: Evolving Resource Dependence in Nonprofit Organizations , Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly 1999 28: 246-268.

Class 7&8

- Post, James , Wilson, Fiona, Too Good to Fail (case study) Stanford social Innovation Review, Fall 2011, pp. 66-71
- Social Investment Ten Years On - Final Reports of the Social Investment Taskforce, April 2010.
- Social Investment Manual, May 2011, <http://www.weforum.org/pdf/schwabfound/SocialInvestmentManual2011.pdf>

פיט, גליה, (2011) , עסקים חברתיים בארגונים חברתיים בישראל: סוגיות בהתאגדות ובמיסוי, מעשי משפט, ד', 185-203.

רשם העמותות , הנחיות ניהול תקין 2013 , עמ' 19-23
סיכום המושב ה-12 של דיוני השולחן העגול התלת מיגורי 2013

- A Guide to Legal Forms for Social Enterprise - www.bis.gov.uk
- Incorporating a social enterprise <http://engagespark.com/blog/incorporating-social-enterprise-simple-legal-guide>

Class 9&10

- Battilana, Julie et al, In Search of the Hybrid Ideal, Stanford Social Innovation Review, Summer 2012
- Dees , Gregory and Battle Anderson , Beth, (2003), For-Profit Social Ventures, in , Marilyn L. Kourilsky and William B. Walstad (eds.), Social Entrepreneurship 2003, Senate Hall Academic Publishing.p.1-26

Class 11&12

□ לחמן מסר, דידי ואח', שוק הון חברתי לישראל , עמ. 36-10 , 74-86.

- Fulton, Mark et al. (2012) Sustainable Investing – Establishing Long-Term Value and Performance, https://www.db.com/cr/de/docs/Sustainable_Investing_2012.pdf